

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. AD stillet af Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Spørgsmål

Hvad er konsekvenserne af faldet af arealer med braklægning m.v. for natur og miljø, herunder i form af øgning af kvælstof- og pesticidforbrug?

Svar

- Regeringen er fuldt ud opmærksom på, at mere brak er taget ind i dyrkningen end oprindeligt skønnet af eksperterne.
- Opdyrkningen af de 83.000 ha i 2008 betyder først og fremmest, at behovene for indsatser i forhold til miljø og natur øges. Det er en opgave, som regeringen helt klart vil tage på sig.
- Heldigvis lagde vi brak-indsatsplanen på "den sikre side" af det skøn forskerne gav os den-

gang. Skønnet lød på 25-50.000 hektar opdyrket brak. Planen er baseret på en forudsætning om opdyrkning af 50.000 hektar brak samt eksperternes anbefalinger og analyser af konsekvenserne på miljø og natur.

- Virkemidlerne i planen blev indrettet, så de skulle kunne kompensere for de forventede negative miljøeffekter.
- De nye tal for opdyrkning ændrer ikke ved brakindsatsplanen, men vi bruger de nye oplysninger, når vi skal i gang med evaluering af vandmiljøplan III og pesticidhandlingsplanen til efteråret, så vi kan træffe de nødvendige beslutninger i denne sammenhæng.
- Jeg vil kort gennemgå de nye udfordringer vi står over for:
- På grund af det unikke kvælstofvotesystem vi har i Danmark vil der allerede om et par år ikke være en nævneværdig merudvaskning som

følge af inddragelse af brakarealet til dyrkning. På langt sigt er kvælstofkvoten nemlig uafhængig af størrelsen af det dyrkede areal. Kvoten smøres tyndere ud, når arealet udvides og dermed har landmændene færre kg N pr hektar.

- Ekspertene har netop regnet på konsekvensen af de sidste hektar brak, der er taget ind i dyrkningen. Vurderingen er, at i stedet for en merudvaskning på ca. 3000 tons kvælstof ender vi på en merudvaskning på ca. 5000 tons kvælstof i 2008. Samme billede tegner sig for 2009 med en merudvaskning på ca. 4000 tons kvælstof.
- De 4 % ekstra efterafgrøder der kræves af Indsatsplanen tilbageholder 2700 tons kvælstof og der er altså en manko vi skal indhente i forbindelse med vandmiljøplan III evalueringen. Det kan være ved at kræve yderligere efterafgrøder, eller det kan være ved at anvende

andre effektive virkemidler.

- For fosfor forventes en stigning på 5-12 tons fosfor pr. år. Det svarer til en forøgelse af forfortabet på 1-2% eller til effekten af 5000 ha 10 m randzoner. Initiativerne i brakplanen vedrørende fosfor blev vurderet at være tilstrækkelige. Med de forudsætninger vi har om hvor mange landmænd, der vil bruge ordningen vil der også være dækning for de nye tal.
- Når det konventionelt opdyrkede landbrugsareal øges, vil det betyde et øget forbrug af pesticider. Eksperternes seneste beregning baseret på de 83.000 ha tyder på en forventet stigning i salget af pesticider på 5,5 %. Det øgede forbrug vurderes i stor udstrækning at bestå af ukrudtmidler.
- Jeg forventer at brakindsatsplanen vil resultere i at der udlægges flere randzoner, hvormed vi beskytter vandløb og søer mod effekter af pesticider.

- Der er i foråret blevet gennemført en informationskampagne for at sikre, at opdyrkningen af brakken sker med så minimalt et pesticidforbrug som muligt. Denne kampagne fortsætter hen over sommeren, så de landmænd, der eventuelt tager endnu nogle brakarealer i omdrift, bliver erindret om hvordan de minimerer pesticidforbruget.
- I løbet af efteråret skal vi evaluere pesticidplanen. Vi vil vurdere de opsatte mål og virkemidler og på den baggrund justere indsatsen for at minimere effekten af, at et øget areal er taget i omdrift.
- Opdyrkningen af brakarealerne har ikke konsekvenser for biodiversiteten. Derimod har opdyrkningen betydning i forhold til at sikre og skabe mere sammenhæng mellem naturarealer, som er ét af problemerne for naturens kvalitet i Danmark.

- Netop derfor lagde vi med brakindsatsplanen vægt på at styrke randzoneindsatsen, som er målrettet de vigtige korridorer, der binder naturområderne sammen.
- Afslutningsvist vil jeg gerne gentage hvad jeg sagde på seneste samråd om denne sag: Beskyttelsesniveauet for natur og miljø vil ikke blive svækket. Tværtimod vil regeringen forfølge de ambitiøse reduktionsmål, der er fastsat i vandmiljøplan 3 og pesticidplanen.